

Grøn Trepert i Holbæk Kommune

- Hvad er Grøn Trepert?
- Den kommunale opgave
- Omlægningsplanen
- Vejen videre

Program

Velkomst v. Jarl Sabroe, formand for Klima, Miljø og Naturudvalget

Oplæg v. Emil Erichsen, Programleder Grøn Trepert:
Grøn trepart og den lokale omlægningsplan

Samtaler ved bordene og spørgsmål/svar

Pause m. kaffe, te og kage

Bord-dialog runder

Afrunding og tak for i dag – senest 21.00

Kort og godt om Grøn Trepert

- De overordnede mål er at få et sundt og rent vandmiljø og mindske klimabelastningen fra landbruget.
- Det skal ske gennem en ambitiøs arealoplægning af landbrugsjord, hvor der tages hensyn til synergieffekter og multifunktionalitet.
- Arealoplægningen bygger på frivillighed og compensation – i kombination med CO₂-afgift på lavbundsjorder og en midlertidig, stram kvælstofregulering.
- ***Lokalt vil aftalen potentielt betyde et grønnere Holbæk – med flere vådområder, flere frie vandløb, mere skov og mere natur.***

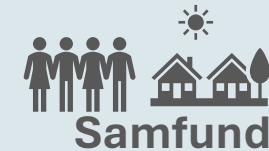
Oplægget vil skuffe nogen af jer

Vi må skuffe dem, der håber på

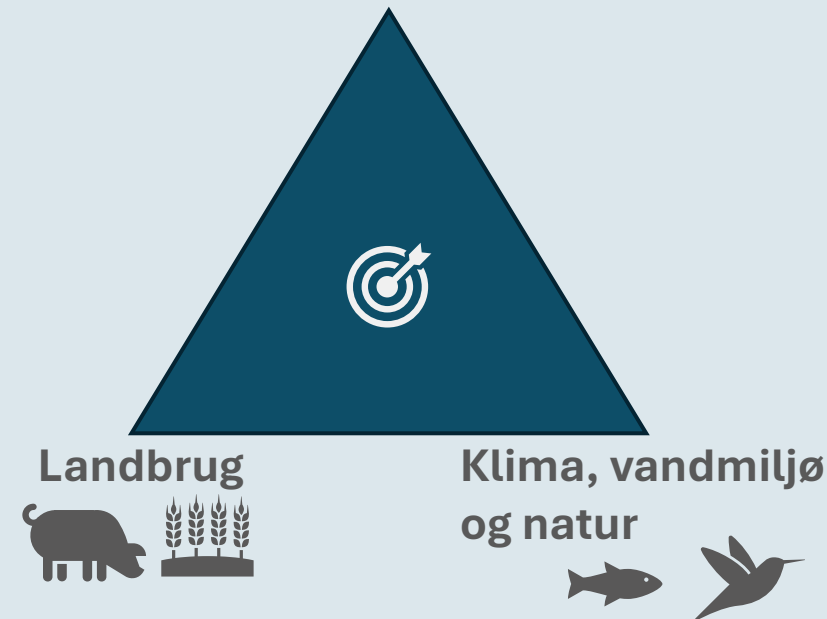
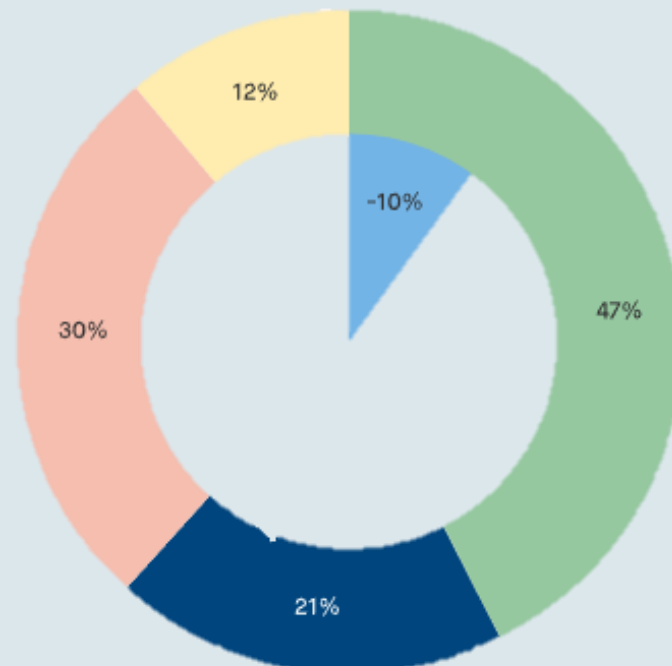
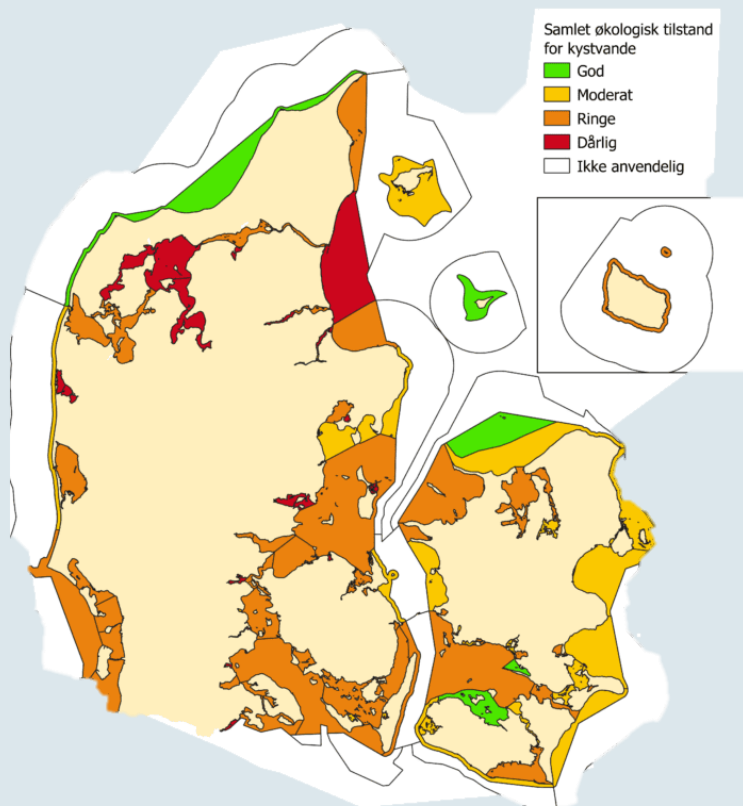
- At landbruget hurtigt kommer af med den nye stramme kvælstofregulering – og helst uden for mange ændringer.
- At vi hurtigt får et rent vandmiljø, mere natur og flere skove

Vi kan til gengæld love jer et langt sejt træk med Grønt Trepert som ramme om et bredt samarbejde omkring et grønnere Danmark og et fremtidssikret landbrug

Baggrund for treparten

CO2e-udledning i 2030

Økologisk tilstand kystvande

Mål

Omlægningsplaner i 2025

Reduktion af 13.780 ton kvælstof

Udtag af 140.000 ha lavbundsjorder i 2030

20 pct. beskyttet natur

250.000 ha ny skov i 2045

og virkemidler

43 mia. kr. i Danmarks Grønne Arealfond

Tilskudsordninger

Statslige jordopkøb og jordfordeling

Ny (stram) kvælstofregulering

CO2-afgift 40 kr./ton fra 2028

Arealomlægningsopgaven for de lokale treparter og kommunerne

- Synergier:
 - Drikkevand, biodiversitet, beskyttet natur og sammenhængende naturområder, rekreative formål og klimatilpasning
- I 2025 har der været mest fokus på Kvælstof og lavbund – i 26/27 skal der også fokus på skov og natur
- Omlægningsplanen er fuldt dækkende for indsatsbehovet – vil kunne erstatte kvælstofreguleringen

Organisering

Isefjord/Roskilde Fjord

Kalundborg

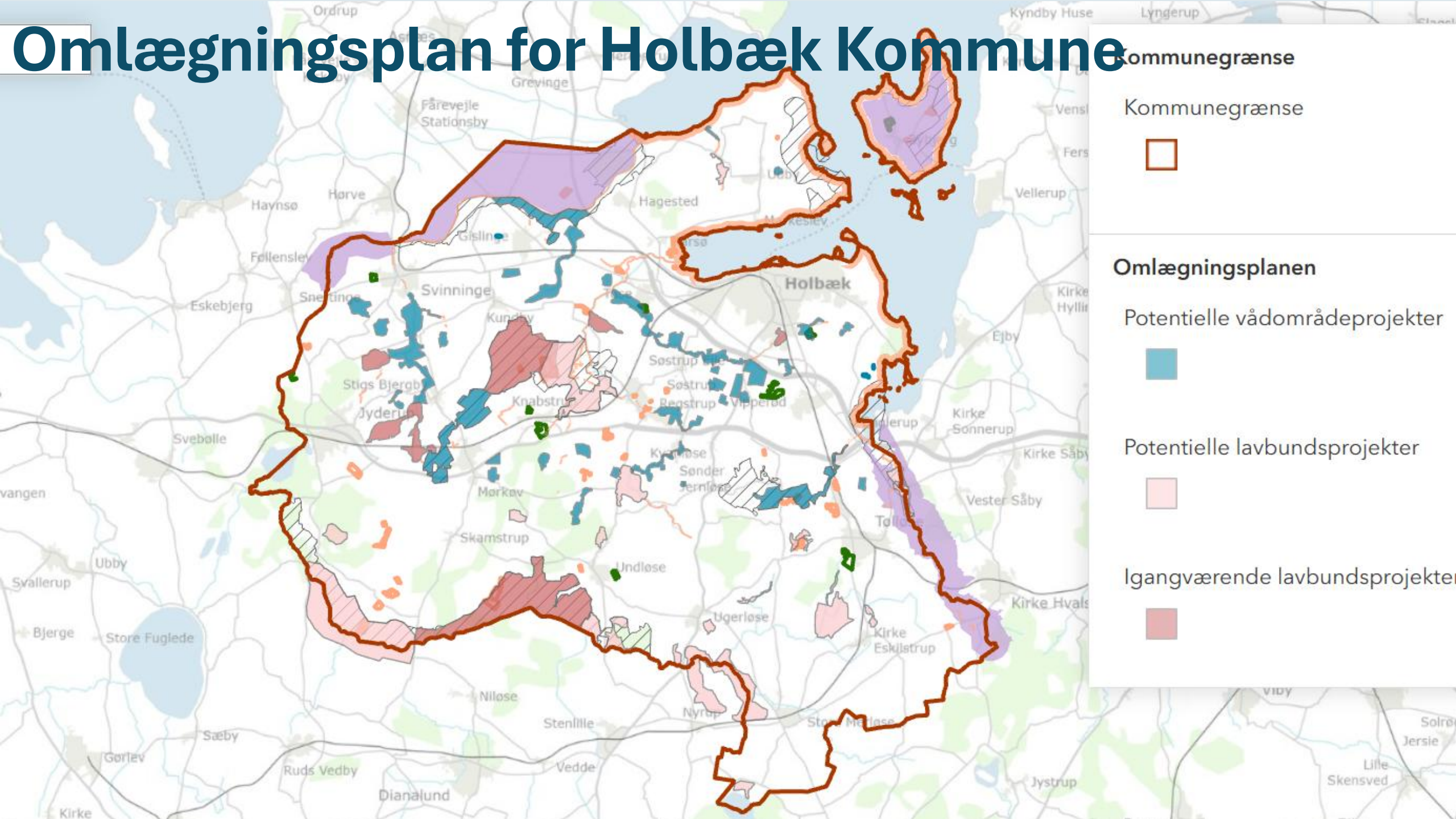

Smålandsfarvandet

3 lokale treparter

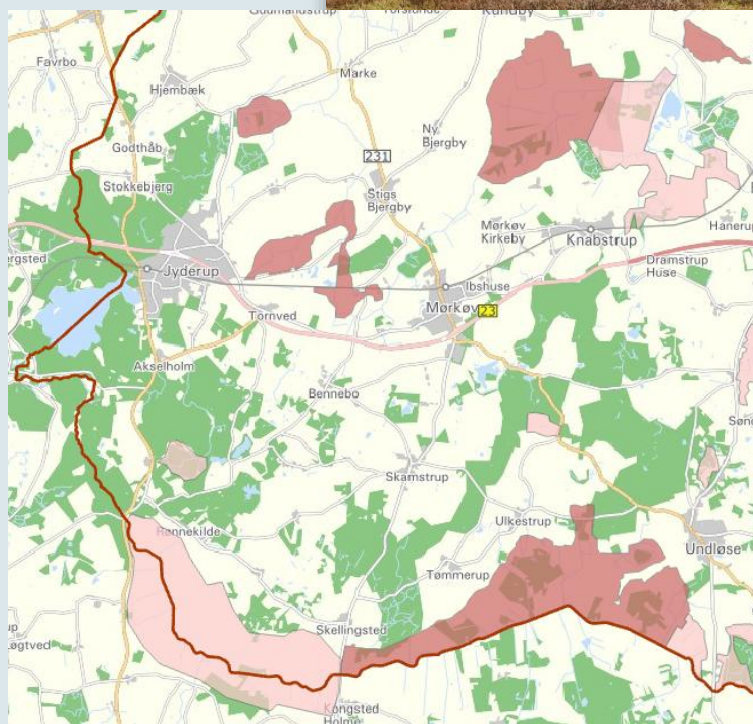
- Repræsentanter fra landbruget, DN, Naturstyrelsen & kommuner
- Jarl Sabroe og Christian Ahlefeldt-Laurvig udpeget af KB til at deltage på vegne af Holbæk Kommune
- De lokale treparter forhandler og sætter retning
- Kommunerne skal stå for koordinering og implementering

Omlægningsplan for Holbæk Kommune

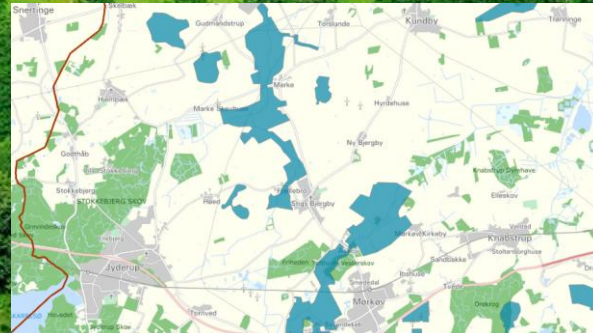
Lavbundsprojekter

- Ved udtagning af lavbundslande hæves vandstanden for at reducere udledning af drivhusgas
- Reducerer også kvælstof til vandmiljøet
- De eksisterende ordninger med mulighed for jordbytte eller værditab, kan gøre det attraktivt for lodejerne
- Den kommunale rolle er at sikre fremdrift i disse projekter – som projektejer
- Forundersøgelser - teknisk og ejendomsmæssig
- Naturstyrelsen kan også være projektejer
- **24 projekter – 3849 ha**

Vådområdeprojekter

- Reducerer kvælstofudledningen til vandmiljøet, forbedrer biodiversiteten og skaber naturlige bufferzoner.
- Forbedrer retentionen
- De eksisterende ordninger med mulighed for jordbytte eller værditab, kan gøre det attraktivt for lodejerne
- Den kommunale rolle er at sikre fremdrift i disse projekter – som projektejer
- Naturstyrelsen kan også være projektejer
- Forundersøgelser - teknisk og ejendomsræssig
- **33 projekter – 2014 ha**

Mini-vådområder

- Kommer ind i planen via staten - når der er givet tilsagn.
- Drænvand ledes igennem 3-4 åbne bassiner, så udledningen af næringstoffer mindskes
- Forbedrer retentionen
- Lodsejer søger selv om tilskud, og anlægger selv
- Brug udtagningskonsulenterne

Vådområder og lavbundsprojekter – hvad kan du selv gøre som lodsejer?

Hvis du har jord med vådlægningspotentiale:

- Tag godt imod de kommunale projektledere – vi har fælles mål
- Mulighed for ”Kvælstofrabat” via hensigtserklæringer og midlertidig ekstensivering – obs senest 3. maj
- Du kan hjælpe landbruget i oplandet ved at gå med i projekterne
- Evt. salg af projektjord til SGAV?

- Brug udtagningskonsulenterne

Ekstensivering

- Kommer ind i planen via staten - når der er givet tilsagn.
- Reducerer klimapåvirkning, mindsker kvælstofudledningen & fremmer biodiversiteten.
- Lodsejerne kan søge støtte direkte – snak med Udtagningskonsulenterne.
- Kommunens rolle er at vejlede, informere og inspirere – men det er lodsejernes egne projekter.

Skovrejsning

- Skove binder CO₂, beskytter drikkevand og giver mulighed for friluftsliv. Skove er levested for mange forskellige dyr og planter.
- Kun eksisterende projekter er indtegnet
- Mere potentiale – der arbejdes videre med skovrejsning i 2026-2027
- Der er tilskudsmuligheder til både private, fonde og kommuner

Skovrejsning og ekstensivering – hvad kan du selv gøre som lodsejer?

- Overvej om eks. skovrejsning kan øge dine jagtværdier, herlighedsværdier og dermed ejendomsværdi.
- Har du jorder, der er bøvlede at dyrke?
- Søg vejledning og rådgivning ift. muligheder, tilskud og skatteforhold.

Naturpotentiale

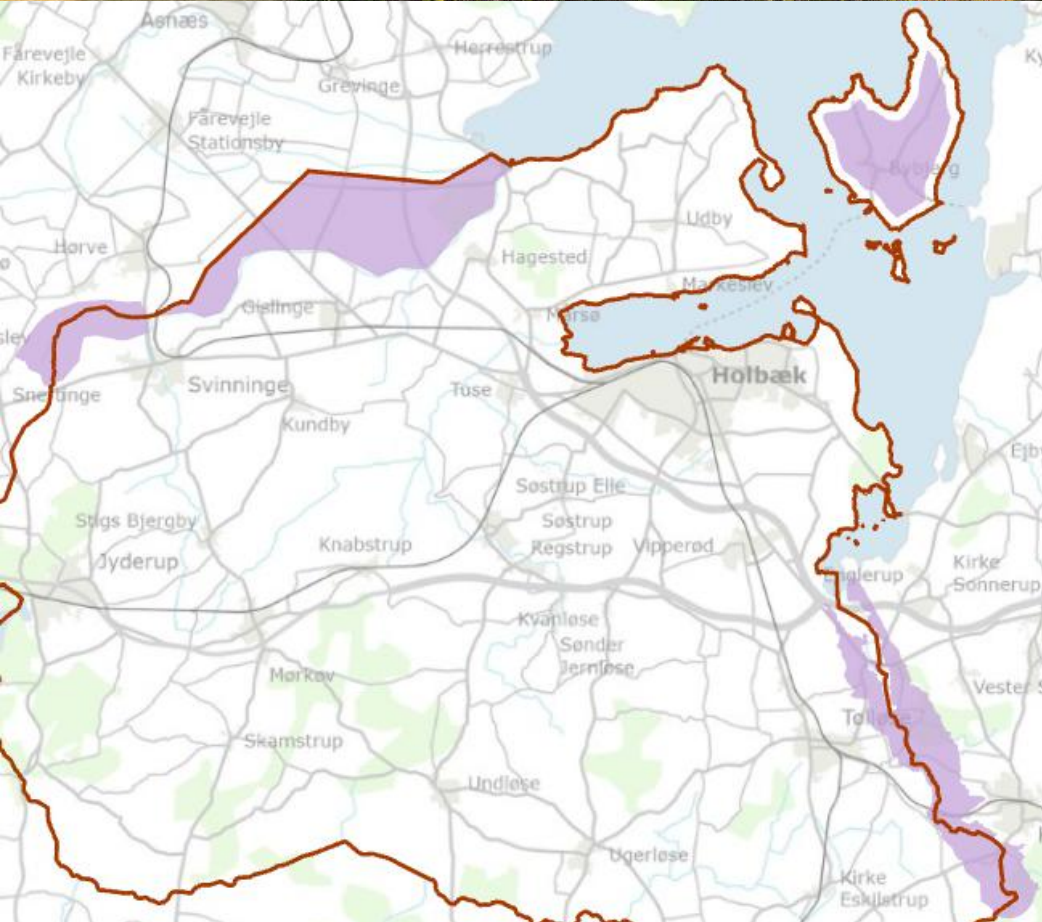
- Områder med særligt potentiale til at styrke naturværdier i sammenhængende områder
- Ingen ekstra finansiering pt. – men når der laves omlægningsprojekter i disse områder, skal naturpotentialet medtænkes

Helhedsprojekter

Større områder, hvor der er behov for finde nye mulige løsninger og måske nye finansieringsmodeller.

- Elverdamsådal (Udpeget som muligt signaturprojekt af staten)
- Orø (Stort areal købt af Arp-Hansen Gruppen)
- Svinninge Vejde
- Lammefjorden

3617 ha

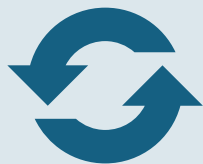
Interesseområde å- og kystnærhed

Der er langs kyster og vandløb i Holbæk Kommunes opland til Isefjorden udpeget dynamiske interesseområder, der har til formål at reducere kvælstof i de kyst- og vandløbsnære områder.

Der kan søges ekstensivering – men derudover mangler der finansiering.

Implementering – fra plan til virkelighed

Omlægningsplanen er dynamisk – nye projekter kommer ind, andre ryger ud. Planen er ikke en facitliste, men er bedste bud lige nu

Bygger på dialog, samarbejde, frivillighed og kompensation

Frivillighed er dog ikke at kunne vælge status quo. Fravalg af omlægnings-projekter betyder strammere kvælstof-regulering og CO2-afgifter på lavbundsjord.

Kompensationsmuligheder, kvælstofregulering og CO2-afgifter har kæmpe betydning for at få areal-omlægningen fra plan til virkelighed.

Hvad kommer der til at ske nu:

- **Prioritere projekter - sætte gang i forundersøgelser af lavbunds- og vådområdeprojekter både i 2026 og 2027**
- Vi skal videre med helhedsprojekter og naturpotentialer, herunder afsøge muligheder for ny finansiering – f.eks. fra fonde
- Skovrejsning ind i de lokale treparters arbejde i 2026 og 2027
- Grundvandsbeskyttelse?
- Lodsejerne: Egne projekter med minivådområder, ekstensivering og skovrejsning
- Ny viden ind i arbejdet – bl.a. fra Kystvandrådet og de nye vandplaner i 2027
- Vi skal fortsat balancere de mange mål og hensyn
- Vi skal finde nye løsninger og nye penge og for at nå helt i mål med arealomlægningen
- Vi har en fælles opgave – vi kan kun lykkes i samarbejde

Vigtige ting at huske:

Respekt

- For lodsejerne, der skal lægge jord til, og som har økonomi, identitet og evt. beskæftigelse på spil
- Stadig nogen usikkerhed om N-regulering, CO2-kvoter og kompensationsordninger

Optimisme

- Arealomlægningen kan blive rigtig god både for natur, landskab, vandmiljø og borgerne i Holbæk Kommune
- Landbruget får compensation for arealomlægningen, og vil efterfølgende have langt mere stabile rammevilkår for fremtidens fødevareproduktion

Tålmodighed og vedholdenhed

- Det er en stor opgave og en stor forandring, og tidsplanen er optimistisk
- Vi skal i gang nu – men kan ikke sætte alt i gang med det samme
- Vi skal forvente bump på vejen, og at ting tager tid

Summe-tid

Snak med sidemakker – Hvad tager du med fra oplægget og har du nogle spørgsmål?

Spørgsmål

Stil spørgsmål om Grøn Trepert

Kaffe & kagepause

20 minutters pause

Dialogborde

3 runder af 15 minutter

DN

DOF

Udtagningskonsulenterne

VKST

Skovgro

Grønt Omstillingsforbund

Klima-, Miljø- og
Naturudvalget

Holbæk Kommune -
administration

Friluftsrådet

Sportsfiskerforbundet

Klimabiblioteket

Tak for i dag

Spørgsmål?

Kontakt os på groen-trepart@holb.dk

Følg processen på hjemmesiden [Grøn Trepert | Holbæk Kommune](#)